

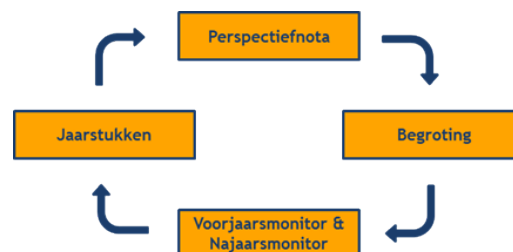
Onderwerp Perspectiefnota 2025 en Voorjaarsmonitor 2024

Dossiernummer	K67801	Wettelijke/bestuurlijke uiterste	
Documentnummer	2024-078927	beslisdatum Provinciale Staten	10-07-2024
Datum GS	11-06-2024		
Behandelaar	K. Toet / A. Trossel	Opgelegde geheimhouding op	N.v.t.
Telefoonnummer	06 2965 5224 / 06 5276 1718		

Aanleiding

Met dit Statenvoorstel bieden wij uw Staten de Perspectiefnota 2025 en de Voorjaarsmonitor 2024, inclusief de 6e wijziging van de Begroting 2024, aan.

De jaarlijkse Planning & Control-cyclus (hierna: P&C-cyclus) start met de perspectiefnota. Met de Perspectiefnota 2025 stellen uw Staten de financiële- en beleidsmatige kaders vast voor de Begroting 2025. De perspectiefnota heeft derhalve betrekking op uw kaderstellende taak.

Met de Voorjaarsmonitor 2024 leggen wij aan uw Staten verantwoording af over de uitvoering van de Begroting 2024. De voorjaarsmonitor heeft derhalve betrekking op uw controlerende taak.

Beslispunten

1. De Perspectiefnota 2025 vast te stellen.
2. De Voorjaarsmonitor 2024 vast te stellen.
3. De begroting van baten en lasten te wijzigen conform de in de bijlage van het Ontwerp-besluit opgenomen 6^e wijziging van de Begroting 2024.
4. Inzake investeringskredieten:
 - a. Voor het project 'Verankering en vervanging boordvoorziening Winschoterdiep' een bedrag van € 1.032.440 beschikbaar te stellen en dit te dekken vanuit de investeringsruimte voor boordvoorzieningen vaarwegen vanuit het meerjarenprogramma beheer en onderhoud.
 - b. Voor het project 'Fietsroute Plus Groningen- Winsum' aanvullend op het huidige investeringskrediet een bedrag van € 250.000 beschikbaar te stellen en dit te dekken vanuit de investeringsruimte voor fietsnetwerken binnen het Bestedingsplan Mobiliteit 2024.
 - c. Voor het project 'Aanleg rondweg Aduard inclusief aansluiting Nieuwklap' aanvullend op het huidige investeringskrediet een bedrag van € 250.000 beschikbaar te stellen en dit te dekken vanuit de

investeringsruimte programmatische aanpak Wegen 2024 binnen het mobiliteitsfonds.

- d. Voor het project 'Doorfietsroute Zuidlaren-Haren' aanvullend op het huidige investeringskrediet een bedrag van € 90.000 beschikbaar te stellen en dit te dekken vanuit de investeringsruimte voor fietsnetwerken binnen het Bestedingsplan Mobiliteit 2024.
- e. Voor het project 'Oude Eemskanaal Oost' aanvullend op het huidige investeringskrediet een bedrag van € 430.000 beschikbaar te stellen en dit te dekken vanuit de investeringsruimte voor boordvoorzieningen vaarwegen vanuit het meerjarenprogramma beheer en onderhoud (€ 200.000) en de reserve Risico's bij uitvoering van infrastructurele projecten (€ 230.000).
- f. Voor het project 'Fietsroute N983 Oldehove - Wehe-den Hoorn' aanvullend op het huidige investeringskrediet een bedrag van € 850.000 beschikbaar te stellen en dit te dekken vanuit de investeringsruimte voor fietsnetwerken binnen het Bestedingsplan Mobiliteit 2024.
- g. Voor het project 'Boordvoorzieningen N385' aanvullend op het huidige investeringskrediet een bedrag van € 100.000 beschikbaar te stellen en dit te dekken vanuit de investeringsruimte voor boordvoorzieningen vaarwegen vanuit het meerjarenprogramma beheer en onderhoud.
- h. Voor het project 'Dubbele Dijk' aanvullend op het huidige investeringskrediet een bedrag van € 5.600.000 beschikbaar te stellen en dit te dekken vanuit de voor Dubbele Dijk bestemde middelen Waddenopgave (€ 802.000), de reserve Risico's bij uitvoering van infrastructurele projecten (€ 987.500) en bijdragen van derden (€ 3.818.500).
- i. Voor het project 'No-regret maatregelen Blauwe Roos' de huidige dekkingsbron van het investeringskrediet voor een bedrag van € 525.000 te wijzigen en het investeringskrediet voor een bedrag van € 525.000 te dekken vanuit de programmatische aanpak wegen, onderdeel van het beleidsdoel infrastructuur.

Argumenten

1.1 Het financieel perspectief 2024-2028 biedt ruimte om een deel van onze ambities voor het jaar 2024 vanuit het Hoofdlijnenakkoord VEUR MEKOAR nu ook te continueren voor de jaren 2025-2027

In de Perspectiefnota 2025 is de actualisatie van het financieel perspectief 2024-2028, zoals door uw Staten vastgesteld in de Begroting 2024, opgenomen. Het financieel perspectief geeft de begrotingsruimte weer die in de periode 2024-2028 beschikbaar is. Sinds de Begroting 2024 is het financieel perspectief licht verbeterd. Het financieel perspectief 2024-2028 biedt nu ruimte om een deel van de ambities voor het jaar 2024 vanuit het Hoofdlijnenakkoord VEUR MEKOAR ook te continueren voor de jaren 2025-2027. Bovendien laat het financieel perspectief enige ruimte zien om onontkoombare en onuitstelbare voorstellen te kunnen financieren.

Het financieel perspectief geeft onvoldoende ruimte om alle ambities uit het hoofdlijnenakkoord te kunnen realiseren. We hebben daarom keuzes moeten

maken. We concluderen dat niet alles meer kan. Dit betekent 'pas op de plaats' en uitgaven aanpassen aan inkomsten.

Onze ambities

Vanuit onze ambities zetten wij met name in op cultuur, leefbaarheid, zorg en wonen, de economische visie, natuur, landbouw, energie en erfgoed.

Onze keuze ten aanzien van Bos en Hout om voor de periode 2025-2027 € 1,0 miljoen per jaar beschikbaar te willen stellen is als volgt te beargumenteren.

Voor de jaren 2024 en 2025 is dit bedrag voldoende om goede stappen te kunnen zetten in het realiseren van onze ambities en om ons aandeel te leveren in de landelijke bosstrategie. Wij vinden dat het bedrag van € 1,0 miljoen per jaar vooralsnog toereikend is, omdat:

1. Het om een inspanningsverplichting gaat in het kader van de landelijke bossenstrategie (37,5 ha per jaar voor Groningen) met daarbij de verwachting dat het Rijk hierin ook zou bijdragen. Dat laatste is op dit moment nog onzeker.
2. Wij onvoldoende uitvoeringscapaciteit beschikbaar hebben om meer middelen weg te kunnen zetten.

Met de middelen van € 1,0 miljoen per jaar kunnen we tussen de 10 en 13 ha per jaar realiseren. Onze ambitie was 75 ha per jaar tot en met 2030.

We denken hiermee een bijdrage te kunnen leveren in het realiseren van onze ambities die realistisch is en recht doet aan onze toegezegde inspanningsverplichting. Daarnaast blijven we zoek naar cofinancieringsmogelijkheden en meekoppelkansen met andere provinciale opgaven in het landelijk gebied. Indien er middelen onbenut blijven vanuit de activiteiten in het kader van de Economische visie, dan zullen wij voorstellen om deze middelen toe te voegen aan Bos en Hout.

Ten aanzien van cultuur hebben wij de keuze gemaakt om te behouden wat we hebben.

Uitvoeringsprogramma Cultuur 2025-2028

Met de jaarlijkse € 2,6 miljoen kan er € 1,3 miljoen meer naar de structurele subsidies voor culturele instellingen waardoor het aanbod op het huidige peil blijft en verschraving van het aanbod op dat vlak wordt voorkomen. Deze middelen zijn onder andere nodig vanwege stijgende aangevraagde bedragen door kostenstijgingen en de implementatie van fair pay.

Daarnaast is er daarmee € 1,3 miljoen beschikbaar voor de overige instrumenten, waaronder de verschillende subsidieregelingen zoals voor amateurkunst, cultuurparticipatie, erfgoed en Nedersaksisch en vernieuwing vaste presentaties erfgoed die met name ten goede komen aan incidentele activiteiten/projecten in het Ommeland. Tevens is er ruimte om invulling te geven aan zaken als monitoring en effectmeting, cultuureducatie en de vermarkting van cultuur.

Fair Pay

Personeel en zzp'er binnen kunst en cultuur moeten een eerlijke beloning kunnen verdienen. Onafhankelijk onderzoek wijst uit dat de gemiddelde impact op de begrotingen van culturele instellingen voor de toepassing van

fair pay aanzienlijk is (gemiddeld ca. 3,5%). Er is echter sprake van grote verschillen tussen grotere en kleinere instellingen. Door het beschikbaar stellen van de aanvullende middelen kan de provincie haar bijdrage aan de realisatie van fair pay leveren, zonder het aanbod te verschraken. Zo is het onder andere mogelijk om op fair pay-niveau de achtjarige instellingen te subsidiëren, alsook de projecten/activiteiten die onder de subsidieregelingen vallen, waardoor het aanbod rond het huidige peil zal kunnen blijven.

Extra investering cultuurbudget van € 0,3 miljoen voor 2025

Met deze investering is het mogelijk om de huidige instrumenten voort te zetten zoals onder andere presentatie archeologie, Gronings Vuur, de Groninger Cultuurprijzen, het programma "Versterking erfgoedsector" waarin we meerjarige trajecten steunen gericht op vrijwilligers, digitalisering en samenwerking (denk onder meer aan Waddemusea, Gouden Rand Festivals), is er voldoende budget voor de subsidies via de Kunstraad en blijft de provincie mogelijkheid bieden om via cofinanciering Rijksmiddelen naar de provincie Groningen te halen. Ook deze middelen komen veelal ten goede aan het Ommeland.

Kortom: Met bovengenoemde middelen vindt er geen verschraking plaats van het cultuuraanbod, maar blijft het aanbod rond het huidige niveau conform de motie en het amendement van uw Staten.

Onontkoombare en onuitstelbare voorstellen

De onontkoombare en onuitstelbare voorstellen zitten voor een belangrijk deel in de bedrijfsvoering waar we nog een opgave hebben om de basis op orde te brengen. Wij investeren in een nieuw financieel systeem, omdat het huidige systeem end-of-life is. Ook zullen we moeten investeren in digitalisering om te voldoen aan huidige beveiligingseisen en wetgeving die hierop van toepassing is. Tevens werken wij aan het vernieuwen van de ICT-infrastructuur. Dit betreffen de adequate basisvoorzieningen voor het realiseren van onze digitaliseringsambitie. Tenslotte zetten wij in op cybersecurity van onze website.

Het Hoofdlijnenakkoord bevat daarnaast diverse voorstellen bereikbaarheid / mobiliteit. Bezien wordt of deze voorstellen vanuit de beschikbare middelen mobiliteit kunnen worden gefinancierd. Mocht deze ruimte er niet zijn, dan komen wij op een later moment met deze voorstellen bij uw Staten terug.

Financieel perspectief 2024-2028

Ontwikkelingen sinds de Begroting 2024

In november 2023 hebben uw Staten het financieel perspectief bij de Begroting 2024 vastgesteld. Sinds de Begroting 2024 heeft een aantal ontwikkelingen in het financieel perspectief plaatsgevonden, deze ontwikkelingen zijn op totaalniveau in onderstaande tabel (tabel 1) opgenomen.

Tabel 1. Ontwikkelingen financieel perspectief 2024-2028

Financieel perspectief 2024-2028 (bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028	Totaal 2024 - 2028
A. Financieel perspectief Begroting 2024	2.000,0	22.941,1	22.941,1	22.941,1	-819,5	70.003,8
B. Mutaties in het financieel perspectief sinds Begroting 2024						
1. Door PS vastgestelde begrotingswijzigingen 2024 / wijzigingen Begroting 2024 in mandaat	445,4	-1.543,5	-2.012,1	-2.542,5	-2.111,5	-7.764,2
2. Voorziene autonome ontwikkelingen	5.466,1	2.676,7	6.453,7	7.684,4	4.231,3	26.512,2
3. Dekking Hoofdlijnenakkoord	0,0	8.808,3	891,7	0,0	2.600,0	12.300,0
4. Faseringsvoorstellen Voorjaarsmonitor 2024	371,3	-314,0	-37,3	-20,0	0,0	0,0
B. Mutaties in het financieel perspectief sinds Begroting 2024	6.282,8	9.627,5	5.296,0	5.121,9	4.719,8	31.047,9
C. Financieel perspectief na ontwikkelingen Perspectiefnota 2025	8.282,8	32.568,6	28.237,1	28.063,0	3.900,3	101.051,8
D. Benodigd flexibel budget	0,0	-2.000,0	-2.000,0	-2.000,0	-2.000,0	-8.000,0
E. Financieel perspectief beschikbaar voor voorstellen Perspectiefnota 2025 (exclusief flexibel budget)	8.282,8	30.568,6	26.237,1	26.063,0	1.900,3	93.051,8

Onderstaand geven wij een korte toelichting op de belangrijkste onderdelen uit bovenstaande tabel. De gedetailleerde uitwerking hiervan is opgenomen in hoofdstuk 3.1 van de Perspectiefnota 2025.

Ad A. Financieel perspectief Begroting 2024

De Begroting 2024 die uw Staten in november 2023 vastgesteld hebben, liet voor de periode 2024-2027 een begrotingsruimte (inclusief flexibel budget) zien van in totaal € 70,8 miljoen. In bovenstaande tabel hebben wij het jaar 2028 toegevoegd, waarmee de begrotingsruimte voor de periode 2024-2028 uitkomt op totaal € 70,0 miljoen.

Ad B2. Autonome ontwikkelingen

De begrotingsruimte 2024-2028 wordt door de in hoofdstuk 2 van de Perspectiefnota 2025 toegelichte voorziene autonome ontwikkelingen verruimd met € 26,51 miljoen. Dit betreft onder meer de uitwerking van de effecten van de meicirculaire 2024 van het Provinciefonds en het effect van de ontwikkelingen op de kapitaalmarkt op de financiële positie van de provincie.

Als onderdeel van de autonome ontwikkelingen hebben wij een verwachte bate ingerekend met betrekking tot een van het Rijk nog te ontvangen compensatie voor gedeelde inkomsten motorrijtuigenbelasting (mrb) (als gevolg van de belastingplannen van het Rijk) en het zogeheten vereveningseffect binnen het Provinciefonds dat ontstaat als gevolg van vergroting van het belastinggebied doordat elektrische voertuigen in de mrb worden opgenomen. Het positieve effect schatten we in binnen een bandbreedte van € 14,0 - € 21,0 miljoen.

Voorzichtigheidshalve gaan wij in onze berekeningen uit van een verwachte bate van € 14,0 miljoen. Dit omdat:

- We de middelen nog niet hebben ontvangen en wij op basis van ons hoofdlijnenakkoord 'geen geld uitgeven wat we niet hebben';
- Er op het vlak van de financiering van provincies nog diverse discussies lopen, waarbij de verschillende onderwerpen elkaar raken en mogelijk beïnvloeden. Een voordeel op het één kan een nadeel worden op het ander;

- Het overleg over het verdeelmodel van het provinciefonds nog loopt, waarbij ook de wijze waarop onderling tussen provincies de mrb verevend wordt onderwerp van discussie kan worden;
- De mrb een onderwerp is dat politiek gebruikt kan worden om invulling te geven aan "lastenverlichting voor de burger". Het Rijk kan de grondslag voor de mrb verlagen hetgeen betekent dat wij, indien dit niet wordt gecompenseerd, minder opcenten mrb krijgen aangezien dezelfde grondslag ook geldt voor de opcenten mrb; en
- Er kunnen andere tegenvallers op ons af komen vanuit de kabinetsplannen alsmede een stijging van risico's waar wij zelf mee annex zijn.

Van dit verwachte positieve effect van € 14,0 miljoen stellen wij voor een bedrag van € 7,0 miljoen aan de begrotingsruimte toe te voegen en een bedrag van € 7,0 miljoen in een stelpost op te nemen ter dekking van mogelijke tegenvallers en knelpunten in de personele bezetting.

Ad B3. Dekking Hoofdlijnenakkoord

Ter dekking van de voorstellen in de Perspectiefnota 2025 is reeds € 12,30 miljoen beschikbaar. Dit bedrag bestaat enerzijds uit een onttrekking uit het stamkapitaal van in totaal € 9,7 miljoen (€ 8,81 miljoen in 2025 en € 0,89 miljoen in 2026). Deze onttrekking uit het stamkapitaal zal in de jaren 2025 t/m 2027 weer worden aangevuld door een uitname uit de reserve Investerings in infrastructuur. Anderzijds betreft dit de inzet van € 2,6 miljoen voor 2028 uit de stelpost incidenteel nieuw beleid.

Nadere toelichting:

A1 Tijdelijke inzet vanuit het stamkapitaal

De ambities van het Hoofdlijnenakkoord voor het jaar 2024 zijn mogelijk gemaakt door tijdelijk € 5,3 miljoen vanuit het surplus van het stamkapitaal in te zetten. Daarbij is afgesproken om het stamkapitaal weer met dit bedrag aan te vullen en dit vrij te spelen binnen de gelabelde bedragen van de bestemmingsreserves. Deze actie heeft plaatsgevonden bij de Begroting 2024. In de Begroting 2024 is het Hoofdlijnenakkoord doorgerekend voor de periode 2024-2027. Met continuering van de ambities vanuit 2024 is het nodig om hiervoor eveneens een tijdelijke onttrekking te doen uit het surplus van het stamkapitaal voor een bedrag van € 9,7 miljoen voor de jaren 2025 t/m 2026. Ook deze onttrekking dient weer aangevuld te worden vanuit de gelabelde bedragen binnen de bestemmingsreserves.

A2 Terugverdienen van het stamkapitaal vanuit de bestemmingsreserves

Voor het weer aanvullen van het stamkapitaal zien wij de volgende mogelijkheden:

1. De vrije ruimte binnen de bestemmingsreserve Exploitatie OV, innovatieve en overige maatregelen en de bestemmingsreserve Cofinancieringsfonds bedraagt respectievelijk € 125.000 en € 732.500. In totaal een vrije ruimte van € 857.500. Wij stellen voor dit bedrag toe te voegen aan het stamkapitaal. In de Jaarstukken 2023 is deze vrije ruimte zichtbaar gemaakt.

2. Het restant ad € 8,843 miljoen (€ 9,7 miljoen minus € 857.500) kunnen wij inzetten vanuit de gelabelde bedragen van de bestemmingsreserve Investerings in infrastructuur (programma Mobiliteit). We doen het gehele bedrag niet in één keer, maar verspreiden dit over een periode van 3 jaar. Voor deze collegeperiode gaat het dan om een bedrag van afgerond € 2,95 miljoen per jaar. We weten dat er ten aanzien van mobiliteit het een en ander op ons af komt en de middelen mobiliteit onder druk staan. Daarom kiezen we ervoor om jaarlijks bij de begroting te bezien op welke wijze we de uitname concreet gaan maken. Dat sluit ook goed aan bij de werkwijze van het mobiliteitsfonds. We willen met uw Staten afspreken om vanuit toekomstige rekeningresultaten de bestemmingsreserve Investerings in infrastructuur weer aan te vullen.

B. Inzet stelpost incidenteel nieuw beleid

Er is een bedrag van € 2,6 miljoen toegevoegd aan het financieel perspectief vanuit de stelpost incidenteel nieuw beleid 2028. Een stelpost die structureel is opgenomen in onze begroting en als een soort van bruidsschat kan worden meegegeven aan een volgend college. Dit is al jarenlang de geëigende werkwijze en is ook nu toegepast voor het zittende college. Gelet op het feit dat het Cultuurprogramma doorloopt in de volgende collegeperiode (2028) stellen wij voor om een bedrag van € 2,6 miljoen uit deze stelpost te halen.

Ad D. Benodigd flexibel budget 2025-2028

Met uw Staten is afgesproken om een flexibel budget te hanteren van € 2 miljoen per jaar. Voor de periode 2025-2028 is in totaal € 8 miljoen beschikbaar. Dit is het budget van uw Staten.

Ad E. Financieel perspectief beschikbaar voor voorstellen Perspectiefnota 2025 (exclusief flexibel budget)

Deze regel geeft de begrotingsruimte 2024-2028 aan die beschikbaar is voor voorstellen in het kader van de Perspectiefnota 2025. De beschikbare begrotingsruimte voor de periode 2024-2028 bedraagt € 93,05 miljoen.

Voorstellen Perspectiefnota 2025

In onderstaande tabel geven wij een overzicht van de voorstellen ten laste van de Algemene middelen, overeenkomstig de voorstellen zoals opgenomen in hoofdstuk 1 van de Perspectiefnota 2025.

Tabel 2. Voorstellen Perspectiefnota 2025 (ten laste van de Algemene middelen)

Voorstellen Perspectiefnota 2025 (ten laste van de Algemene middelen) (bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028	Totaal 2024 - 2028
A. Voorstellen Hoofdlijnenakkoord voor de jaren 2025-2027	-154,6	18.338,9	18.788,4	20.787,9	2.600,0	60.360,6
B. Onontkoombare en onuitstelbare voorstellen	1.938,8	12.797,7	4.533,2	3.636,0	3.634,5	26.540,1
C. Ambities p.m. uit het Hoofdlijnenakkoord	3.254,6	2.765,8	2.069,3	2.023,8	267,7	10.381,1
Totaal voorstellen Perspectiefnota 2025 (ten laste van de Algemene middelen)	5.038,8	33.902,3	25.390,8	26.447,6	6.502,2	97.281,8

De begrotingsruimte 2024-2028 neemt door de voorstellen ten laste van de Algemene middelen met € 97,28 miljoen af.

Financieel perspectief Perspectiefnota 2025

In onderstaande tabel is de beschikbare begrotingsruimte 2024-2028 (tabel 1) afgezet tegen het totaal van de voorstellen in de Perspectiefnota 2025 ten laste van de Algemene middelen (tabel 2). Een nadere toelichting is onder de tabel opgenomen.

Tabel 3. Voorstellen Perspectiefnota 2025 ten laste van de Algemene middelen afgezet tegen de beschikbare begrotingsruimte

Financieel perspectief 2024-2028 (bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028	Totaal 2024 - 2028
A. Financieel perspectief beschikbaar voor voorstellen Perspectiefnota 2025	8.282,8	30.568,6	26.237,1	26.063,0	1.900,3	93.051,8
B. Voorstellen ten laste van de Algemene middelen	-5.038,8	-33.902,4	-25.390,8	-26.447,7	-6.502,2	-97.281,8
C. Financieel perspectief na voorstellen ten laste van de Algemene middelen	3.244,0	-3.333,8	846,3	-384,7	-4.601,9	-4.230,0
D. Taakstelling Perspectiefnota 2025	0,0	1.410,0	1.410,0	1.410,0	0,0	4.230,0
E. Financieel perspectief Perspectiefnota 2024	3.244,0	-1.923,8	2.256,3	1.025,4	-4.601,9	0,0

Ad A. Financieel perspectief beschikbaar voor voorstellen Perspectiefnota 2025 (exclusief flexibel budget)

Deze regel geeft de begrotingsruimte 2024-2028 aan die beschikbaar is voor voorstellen in het kader van de Perspectiefnota 2025.

Ad B. Financieel perspectief beschikbaar voor voorstellen Perspectiefnota 2025 (exclusief flexibel budget)

De begrotingsruimte 2024-2028 neemt door de voorstellen ten laste van de Algemene middelen met € 97,28 miljoen af.

Ad C. Financieel perspectief na voorstellen ten laste van de Algemene middelen / ad D. Taakstelling Perspectiefnota 2025

De begrotingsruimte voor de periode 2024-2028 bedraagt € 93 miljoen. Het totaal aan voorstellen ten laste van de Algemene middelen bedraagt € 97,3 miljoen. Een tekort derhalve van € 4,23 miljoen (exclusief het flexibel budget). In het Hoofdlijnenakkoord VEUR MEKOAR staat aangegeven dat we een behoedzaam en toekomstbestendig financieel beleid voeren, werken met een sluitende meerjarenbegroting en geen geld uitgeven dat we niet hebben. Daarom leggen wij onszelf een taakstelling op om het tekort van € 4,23 miljoen te compenseren. Dit koppelen wij aan de opdracht vanuit het hoofdlijnenakkoord en de Begroting 2025 om fundamenteel te kijken naar onze taken en waar we wel en niet van zijn. We gaan ervan uit dat hiermee middelen zijn vrij te spelen en dat de taakstelling ingelost kan worden.

Door het inboeken van de taakstelling van € 4,23 (zie ad D.) betreft het financieel perspectief voor de periode 2024-2028 op basis van de Perspectiefnota 2025 € 0,0 miljoen. Naast deze begrotingsruimte is het flexibel budget voor de periode 2025-2028 van € 8,0 miljoen, zijnde € 2,0 miljoen per jaar, beschikbaar. Dit is het budget voor uw Staten.

2.1 Ca. 86% van de prestaties wordt conform de begroting uitgevoerd.

Middels de Voorjaarsmonitor 2024 rapporteren wij aan uw Staten over de voortgang van de (uitvoering van de) Begroting 2024 tot en met mei 2024.

Hierbij wordt de opzet van de Begroting 2024 gevolgd. De Voorjaarsmonitor 2024 wordt via onze provinciale website gepubliceerd.

De Voorjaarsmonitor 2024 bestaat uit twee onderdelen die we hieronder kort toelichten:

1. Inhoudelijke en financiële verantwoording van de voortgang van de Begroting 2024
2. Voortgang vervolgacties aanbevelingen Rekenkamerrapporten

Nb. Met ingang van begrotingsjaar 2024 worden uw Staten niet meer via de voor- en najaarsmonitor over de voortgang van afhandeling van moties geïnformeerd, maar vindt dit plaats via onze website provinciegroningen.nl.

Ad 1. Inhoudelijke en financiële verantwoording van de voortgang van de Begroting 2024

De inhoudelijke verantwoording heeft betrekking op indicatoren en prestaties zoals opgenomen bij de beleidsdoelen in het programmaplan (deel 2) van de begroting.

a. Indicatoren

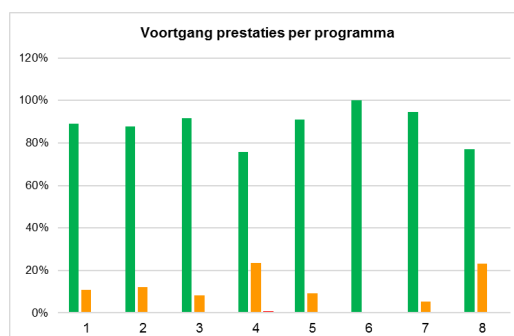
In de Begroting 2024 onderscheiden we (elf) verplichte indicatoren (volgens het BBV) en 'eigen' beleidsindicatoren. In de monitor hebben we ten aanzien van deze indicatoren de realisatie afgezet tegen de streefwaarde. Bij een groot aantal indicatoren zijn de realisatiecijfers nog niet bekend omdat deze pas na afloop van het begrotingsjaar beschikbaar komen.

b. Prestaties

In de Voorjaarsmonitor 2024 is de voortgang van de prestaties in de Begroting 2024 weergegeven door de kleuren groen, oranje en rood.

In totaliteit blijkt dat de voortgang goed verloopt: 86% loopt conform planning. In 14% beoordelen we de voortgang 'oranje' (prestatie wordt niet volledig behaald of loopt achter op planning).

Er staat slechts één prestatie op rood (realisatie problematisch), te weten bij programma Bereikbaarheid inzake het keurmerk Verkeersactieve school.

c. Financiële verantwoording

In de voorjaarsmonitor informeren wij uw Staten over de bijstelling van de begroting en de mate van uitputting van de begroting. Dit doen wij op de volgende wijze:

- Per programma zijn twee tabellen opgenomen die inzicht geven in onder andere de (bijstelling van de) begroting, de realisatie en nog te besteden.
- Onder 'Begrotingswijzigingen' worden de begrotingswijzigingen 2024 weergegeven, inclusief de wijzigingen onder mandaat van het college.

- Begrotingswijzigingen zijn in de monitor per programma bij de prestaties opgenomen met een verwijzing naar een separaat verzamelvoorstel.

2.2 Bij alle openstaande rekenkamerrapporten staat de voortgang van de vervolgacties op 'groen'.

Via de Voorjaarsmonitor 2024 leggen wij ook verantwoording af over de vervolgacties bij de rapporten van de Noordelijke Rekenkamer die in uw Staten zijn behandeld. Er zijn negen rekenkamerrapporten openstaand waarvan een viertal rapporten nog vervolgacties bevat die nog niet zijn afgerond, maar wel op schema liggen.

3.1 Het vaststellen van de 6e wijziging van de Begroting 2024 is een bevoegdheid van uw Staten

In het Ontwerpbesluit bij dit Statenvoorstel leggen wij de 6^e wijziging van de Begroting 2024 aan uw Staten voor. Met het vaststellen van de 6e wijziging van de Begroting 2024 autoriseren uw Staten ons college tot het doen van uitgaven binnen de aangepaste ramingen.

4.1 Het autoriseren van investeringskredieten is een bevoegdheid van uw Staten

Middels het voorleggen van de investeringskredieten ter autorisatie door uw Staten wordt voldaan aan de bepalingen die zijn opgenomen in de Nota Investeringskredieten die uw Staten in november 2021 hebben vastgesteld. Hierin is opgenomen dat het autoriseren van investeringskredieten een bevoegdheid van uw Staten is. Een uitgebreide toelichting op de investeringskredieten, waarbij tevens is toegelicht op welke wijze de voorstellen kunnen worden gedekt, is opgenomen in bijlage 1 van dit Statenvoorstel.

Kantttekeningen

Het financieel perspectief 2024-2028 zoals opgenomen in de Perspectiefnota 2025 is met de nodige risico's en onzekerheden omgeven. In hoofdstuk 3.4 van de Perspectiefnota 2025 wordt ingegaan op de belangrijkste (algemene) risico's die mogelijk impact hebben op het financieel perspectief 2024-2028.

Rol PS

Het doel van dit Statenvoorstel is drieledig:

1. Wij leggen middels de Voorjaarsmonitor 2024 aan uw Staten verantwoording af over de voortgang van de Begroting 2024.
2. Uw Staten stellen middels de Perspectiefnota 2025 de beleidsmatige en financiële kaders vast voor de periode 2024-2028. Deze kaders vormen de basis voor de Begroting 2025 die uw Staten in november 2024 vaststellen.
3. Met het vaststellen van de 6e wijziging van de Begroting 2024 autoriseren uw Staten ons College tot het doen van uitgaven binnen de aangepaste ramingen.

Vanwege de onderlinge samenhang tussen deze P&C-documenten wordt gebruik gemaakt van één Statenvoorstel.

Het volgende tussentijdse rapportagemoment over de voortgang van de (uitvoering van de) Begroting 2024 is de Najaarsmonitor 2024, die door uw Staten in november 2024 wordt vastgesteld. Op dat moment stelt u tevens de Begroting 2025 vast.

Participatie

Over dit Statenvoorstel heeft geen participatie plaatsgevonden.

Advies

Wij stellen u voor het in ontwerp bij dit statenvoorstel opgenomen besluit vast te stellen.

Groningen, 12-06-2024

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

René Paas, voorzitter

Hans Schrikkema, secretaris

Bijlagen

Nr.	Titel	Documentnummer
1	Beschikbaarstelling investeringskredieten	Zie bijlage 1 van dit Statenvoorstel
2	Ontwerp-besluit Perspectiefnota 2025 en Voorjaarsmonitor 2024	2024-078916
3	Perspectiefnota 2025	2024-079161

4	Voorjaarsmonitor 2024	https://www.provinciegroningen.nl/beleid-en-documenten/financien/
5	Verzamelvoorstel begrotingswijzigingen Voorjaarsmonitor 2024 - PS	2024-079152

Bijlage 1 - Beschikbaarstelling investeringskredieten

Nieuwe investeringskredieten

a. Verankering en vervanging boordvoorziening Winschoterdiep

Vanuit de vaste onderhoudsopgave is gebleken dat er voor adequaat onderhoud van de boordvoorzieningen een investering gepleegd dient te worden van € 1.032.440. De boordvoorziening dient vervangen te worden. Als extra veiligheidsmaatregel wordt de boordvoorziening tevens verankerd. Wij stellen uw Staten voor om een investeringskrediet van een bedrag van € 1.032.440 beschikbaar te stellen en dit te dekken vanuit de investeringsruimte voor boordvoorzieningen vaarwegen vanuit het meerjarenprogramma beheer en onderhoud.

Ophoging investeringskredieten

b. Fietsroute Plus Groningen-Winsum

De kosten voor realisatie van de Fietsroute Plus Groningen-Winsum liggen hoger dan initieel geraamd. Er is sprake van hogere kosten als gevolg van het aantreffen van archeologische vondsten en er is sprake van prijsstijgingen en onverwachte benodigde herstelmaatregelen. Wij stellen uw Staten voor om het investeringskrediet met een bedrag van € 250.000 te verhogen en dit te dekken vanuit de investeringsruimte voor fietsnetwerken binnen het Bestedingsplan Mobiliteit 2024.

c. Aanleg rondweg Aduard inclusief aansluiting Nieuwklap

De realisatie van dit project valt, als gevolg van prijsstijgingen door ontwikkelingen op de wereldmarkt, duurder uit dan eerder geraamd. Wij stellen uw Staten voor om het investeringskrediet met een bedrag van € 250.000 te verhogen en dit te dekken vanuit de investeringsruimte programmatische aanpak Wegen 2024 binnen het mobiliteitsfonds.

d. Doorfietsroute Zuidlaren-Haren

Voor dit project is een beperkt budget beschikbaar gesteld voor het bepalen van een voorkeurstracé. Om tot een goede afweging te komen is het nodig om meer inzet te plegen in de variantenstudie. De (beperkte) middelen voor het bepalen van een voorkeurstracé zijn hiervoor niet toereikend gebleken. Wij stellen uw Staten voor om het investeringskrediet met een bedrag van € 90.000 te verhogen en dit te dekken vanuit de investeringsruimte voor fietsnetwerken binnen het Bestedingsplan Mobiliteit 2024.

e. Oude Eemskanaal Oost

Op basis van een geactualiseerde raming die rekening houdt met de nadere uitwerking van het project en mondiale prijsstijgingen is het totaal te investeren bedrag bijgesteld. Wij stellen uw Staten voor het investeringskrediet met een bedrag van € 430.000 te verhogen en dit te dekken vanuit de investeringsruimte voor boordvoorzieningen vaarwegen vanuit het meerjarenprogramma beheer en onderhoud (€ 200.000) en de reserve Risico's bij uitvoering van infrastructurele projecten (€ 230.000).

f. Fietsroute N983 Oldehove - Wehe-den Hoorn

Bij de Voorjaarmonitor 2022/Perspectiefnota 2023 is door uw Staten voor de fietsroute N983 Oldehove - Wehe-den Hoorn een investeringskrediet beschikbaar gesteld van € 4,2 miljoen. Na de planuitwerkingsstudie is dit project verder uitgewerkt en doorgerekend. Het totaal te investeren bedrag komt € 850.000 hoger uit dan het reeds vrijgegeven investeringskrediet. Wij stellen uw Staten voor het investeringskrediet met een bedrag van € 850.000 te verhogen en dit te dekken vanuit de investeringsruimte voor fietsnetwerken binnen het Bestedingsplan Mobiliteit 2024.

g. Boordvoorzieningen N385

Initieel was binnen dit project rekening gehouden met een lichtere damwandconstructie dan nu in beeld is en noodzakelijk wordt geacht om een veilige en duurzame damwand aan te brengen. Wij stellen uw Staten voor het investeringskrediet met een bedrag van € 100.000 te verhogen en dit te dekken vanuit de investeringsruimte voor boordvoorzieningen vaarwegen vanuit het meerjarenprogramma beheer en onderhoud. Specifiek is de dekking beschikbaar binnen het project 'Boordvoorzieningen N978', waarbij wij voorstellen om € 100.000 vanuit dit project in te zetten voor het project 'Boordvoorzieningen N385'.

h. Dubbele Dijk

Eind 2022 hebben we een investeringskrediet gevormd van € 8,9 miljoen. Dit krediet was voornamelijk bedoeld voor de realisatie van de getijdenduiker. Door prijsstijgingen wordt dit duurder. Inmiddels zijn er door verschillende derde partijen extra middelen toegezegd voor de gehele realisatie van dit project. Waardoor we in de komende periode kunnen starten we met het uitvoeren van de fysieke inrichtingsmaatregelen in het tussengebied. Wij stellen voor het investeringskrediet Dubbele Dijk op te hogen met een bedrag van € 5,6 miljoen. Dit kan worden gedekt uit de bijdragen van het Waddenfonds ad € 1,2 miljoen, het Rijk ad € 0,7 miljoen, het NPG € ad € 1,6 miljoen, overigen ad € 0,3 miljoen en uit onze eigen bestaande middelen Wadenopgave ad € 802.000. Wij stellen uw Staten voor om het resterende bedrag van € 987.500 te dekken uit de reserve Risico's bij uitvoering van infrastructurele projecten.

Wijzigen dekkingsbron investeringskrediet

i. No-regret maatregelen Blauwe Roos

Zoals uit het aangepaste Statenvoorstel van de No-regret maatregelen Blauwe Roos (op 4 juni door uw Staten behandeld) is op te maken is met

betrekking tot dit project ten onrechte rekening gehouden met een bijdrage van een partner van € 525.000. Als gevolg hiervan is sprake van een benodigde aanpassing van de dekkingsbron van het bijbehorende investeringskrediet. De aanpassing is benodigd om de risicoreservering in het project op peil te houden. Wij stellen uw Staten voor om de dekking van het investeringskrediet met een bedrag van € 525.000 te wijzigen en het investeringskrediet voor een bedrag van € 525.000 te dekken vanuit de programmatische aanpak wegen, onderdeel van het beleidsdoel infrastructuur.